



RIIGI INFOSÜSTEEMI AMET

eIDAS ja sellega seonduvad tegevused

Mark Erlich

eID koosvõime ekspert

21.10.2015

Määrusest

eIDAS (Electronic Identification and Signature (Electronic Trust Services))

http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2014.257.01.0073.01.ENG

- **Otsekohalduv**
 - Asendab digiallkirja Direktiivi 1999/93
- **Reguleerib:**
 - Allkirjastamise vahendeid
 - Autentimist ja e-identiteedi haldust (eID elutsükkel)
 - Usaldusteenuseid (sertifitseerimine, ajatempel, digiallkiri (*sh. loomine, verifitseerimine, säilitamine*), e-delivery)
 - Koosvõimet (piiriülesed lahendused ja piiriülene usaldus)
- **Jõustus 09/2014 ja rakendub täielikult 09/2018**



Määruse mõju

Mõjutab kõiki (avaliku sektori) avalikke e-Teenuseid:

- Teenused mida pakutakse enda kodanikele/residentidele tuleb avada ka teistele EL kodanikele/residentidele võrdsetel tingimustel. (rakendub 18. september 2018)
- Digiallkirjadest peab aksepteerima kõiki. Kui nõutakse käsitsi antud allkirja siis saab nõuda vaid kvalifitseeritud digiallkirju.



eID ja autentimislahenduse usaldustasemed



- **Kõrge** – isik on füüsiliselt ja pädevalt tuvastatud, ta omab ja teab (või on) midagi (nt. ID-kaart, m-ID + PIN kood vmt).
- **Märkimisväärne** – isik on enam-vähem tuvastatud, tal on mingi enam-vähem identimise vahend (soft sert, parooli tapeet jms).
- **Madal** – isik on esitanud usutavana tunduvad andmed ja saanud näiteks püsiparooli või korduvate paroolidega paroolikaardi.

Määruse mõju

Mõjutab kõiki (avaliku sektori) avalikke e-Teenuseid:



- Teenused mida pakutakse enda kodanikele/residentidele tuleb avada ka teistele EL kodanikele/residentidele võrdsetel tingimustel.
- Digiallkirjadest peab aksepteerima kõiki. Kui nõutakse käsitsi antud allkirja siis saab nõuda vaid kvalifitseeritud digiallkirju.
(rakendub 01. juuli 2016)

Digiallkirjadest lähemalt



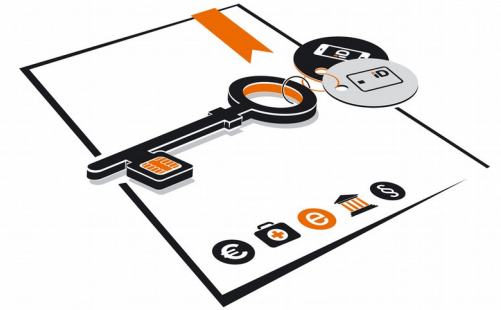
- **Kvalifitseeritud e-allkiri (võrdne käsitsi antud allkirjaga)** – põhineb kvalifitseeritud sertifikaadil (mis on olnud kehtiv allkirjastamise ajal) ning antud turvalise vahendiga (kiipkaart jms.)
= meie digiallkiri.
- **Täiustatud e-allkiri kvalifitseeritud serdiga**
– igasugu soft-serdiga jmt. allkirjad, mis tekitavad tõsiseltvõetava seose allkirjastatud asja ja allkirja andja vahel, serdi kehtivuse kontroll allkirjastamisel ei ole tingimata nõutav.
- **Täiustatud e-allkiri** – sama, kuid sert ei pruugi ka kvalifitseeritud olla.
- **Lihtsalt e-allkiri** – igasugu vigurid, mida ka hea fantaasia korral e-allkirjaks annab nimetada (pulgaga ekraanil antud vmt.)

BDOC ja eIDAS



- Standardseid e-allkirjade formaate peavad kõik aktsepteerima – AdES (sh PDF)
- BDOC põhineb XAdES standardil, aga...
 - Uues standardi versioonis puudub ajamärgend (TM)
 - Valik: ajatempel (TS) või ajamärgend (TM)
 - Ajatempel = allkirjastamisel 1 tehing rohkem
- Eksootilisi formaate tuleb aktsepteerida, kui on kättesaadavaks tehtud võimalus neid valideerida.
- Võimalikud tehnilised muudatused ei mõjuta liideseid
 - tuleb vaid uuendada tarkvara

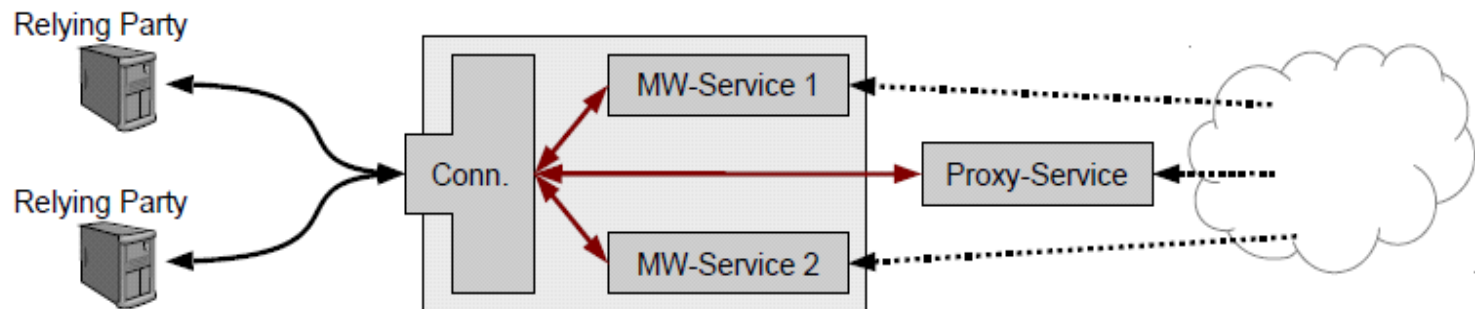
...samala ajal Eestis



- BDOC on siin:
 - Üle 75% digitaalalkirjadest on BDOC
- **Hüvasti DDOC!**
 - 1. kv. 2016 „sureb” DDOC peavoolu tarkvaras
 - Valideerimisvõimekus säilib
 - Tulevikus saab valideerida ainult online

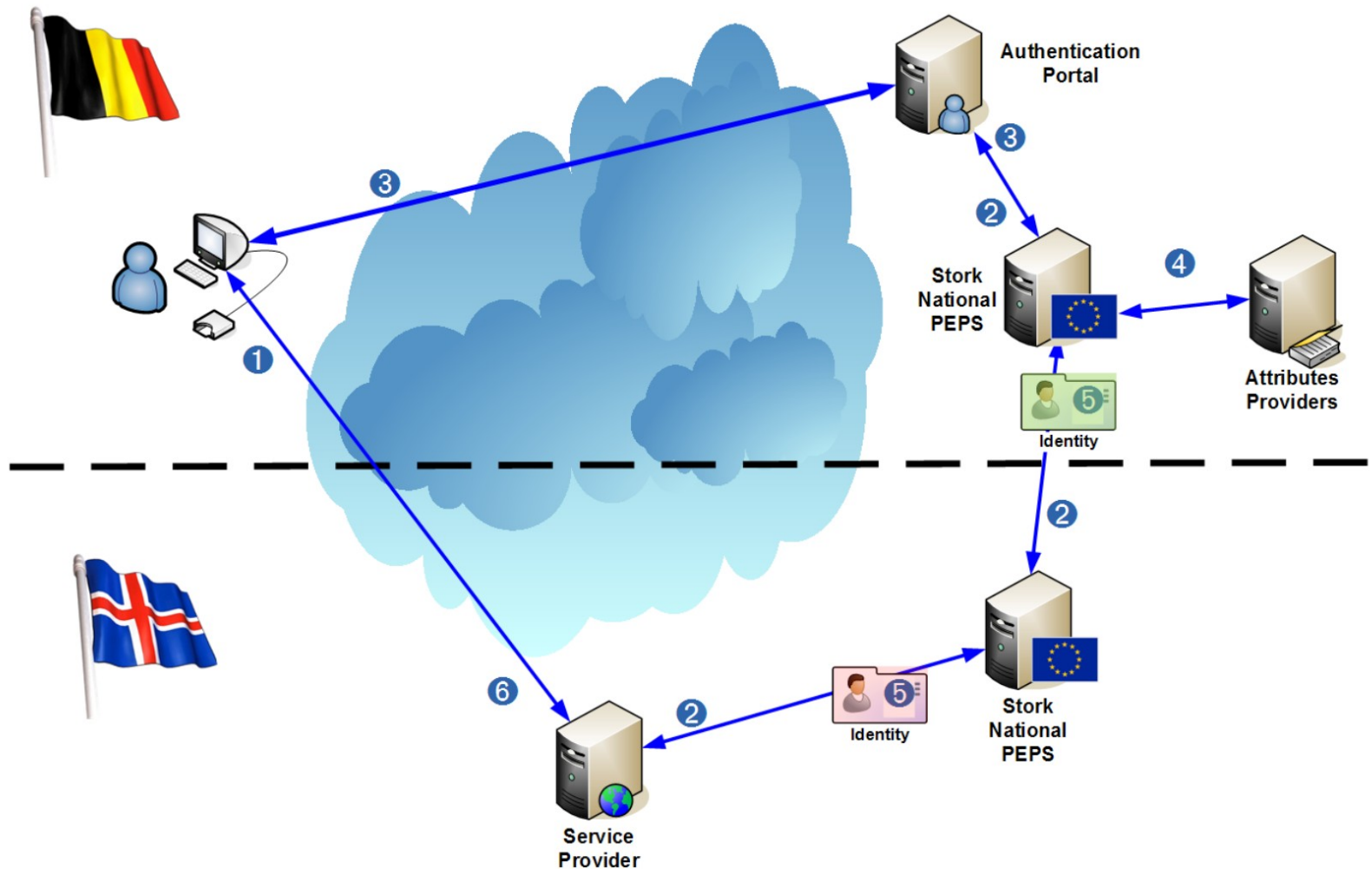
Koosvõimest (piiriülesed lahendused ja usaldus)

- CEF <http://ec.europa.eu/inea/en/connecting-europe-facility>
 - 33,242 miljardit € infra arendamiseks EL-is
- Euroopa Komisjoni koosvõime lahendus <https://joinup.ec.europa.eu/software/cefeid/home>
 - Lahenduseks STORK projekti edasiarendus



eID koosvõime STORK põhimõte

STORK info: <https://www.eid-stork.eu/> ja <https://www.eid-stork2.eu/>



Eesti Node teenus



- Kaks lahendust:
 - Rahvuslik Node sõlmpunkt Eesti eID kasutamiseks EL liikmesriikide e-teenustes
 - EL Node sõlmpunkt EL kodanike autentimiseks Eesti e-teenustes
- Projekt käivitub jaanuarist 2016
 - Node lahenduste arendus/juurutus ca. Aasta
 - 2017 valmib X-tee liides

CEF järgmine etapp



Taotlused:

<https://ec.europa.eu/inea/connecting-europe-facility/cef-telecom/apply-funding/cef-telecom-calls-proposals-2015>

- Avatakse 2015 oktoobri lõpus, taotluste estiamine 2016 jaanuaris:
 - eDelivery, eInvoicing, Public Open Data Generic Services, Safer Internet Generic Services
- Avatakse 2015 novembri keskel, taotluste esitamine 2016 märtsis:
 - eProcurement, eHealth Generic Services, Online Dispute Resolution Generic Services (ODR), eldentification and eSignature

Veel infot



<http://ec.europa.eu/digital-agenda/en/trust-services-and-eid>



RIIGI INFOSÜSTEEMI AMET

Tänan!

Mark Erlich

mark.erlich@ria.ee